

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การบริหารการผลิตรายการครอบครัวเดียวกันของสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ร่วมกับการสังเกตการณ์ (Observation) รวมทั้งการค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) เพื่อศึกษาถึงแนวทางการบริหารการผลิตรายการครอบครัวเดียวกัน ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานการผลิตรายการ รวมทั้งกระบวนการผลิตรายการ โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย ข้อมูลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ใช้เครื่องมือในเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักจากบุคลากรผู้ปฏิบัติงานภายใน สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย แบ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงของสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย จำนวน 1 ท่าน และผู้บริหารระดับกลางด้านการสร้างสรรค์และผลิตรายการ จำนวน 2 ท่าน ระดับปฏิบัติการด้านการผลิตรายการจำนวน 5 ท่าน อันได้แก่

- คุณสุวิทย์ สาสนพิจิตรตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักรายการและสร้างสรรค์รายการ ผู้วางนโยบาย แนวคิด การบริหารงานดูแลทุกส่วนภายในสำนักรายการและสร้างสรรค์รายการ เช่น บุคลากร งบประมาณ ภาพรวมทั้งหมดให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ บริหารและควบคุมรายการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกรอบกำหนดและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ มีอำนาจอนุมัติงานการผลิตทั้งหมดของรายการครอบครัวเดียวกัน ตรวจสอบและประเมินรายการ

- คุณวิไลภรณ์ จงกลวัฒนา ตำแหน่ง ผู้จัดการฝ่ายสร้างสรรค์รายการสารประโยชน์ ผู้ควบคุมดูแล จัดการ บริหารการใช้ทรัพยากรเพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เช่น ทรัพยากรบุคคล การใช้อุปกรณ์ถ่ายทำต่าง ๆ อำนาจการเซ็นอนุมัติของลงมาจากผู้อำนวยการสำนักรายการและสร้างสรรค์รายการ

- คุณนิสิต คุณผล ตำแหน่ง หัวหน้าโปรดิวเซอร์ฝ่ายสร้างสรรค์รายการสารประโยชน์ เป็นผู้ควบคุมดูแลการผลิตรายการให้มีความเรียบร้อย ถูกต้อง ดูแลให้รายการเป็นไปตามกรอบ

นโยบายและตรงตามวัตถุประสงค์ เป็นถ่ายทอดรับนโยบายและคำสั่งในการปฏิบัติ จัดทำงบประมาณ การผลิตรายการและตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารทางการเงินในขั้นต้น ดูแลดูแลปัจจัย รายละเอียดต่าง ๆ ในการผลิตรายการในทุก ๆ ด้าน ให้มีความถูกต้องเหมาะสมตรงตามหลักจริยธรรมขององค์กร

- คุณเชิดพงษ์ ศรีสุธรรม ตำแหน่ง โปรดิวเซอร์ รายการครอบครัวเดียวกัน ควบคุมการผลิตรายการทั้งหมด บริหารจัดการงบประมาณ การสั่งการและมอบหมายงานในขั้นการผลิต รายการแก้ไขข้อผิดพลาด ประสานงาน วางประเด็นเนื้อหาและคัดเลือกเนื้อหาข้อมูลในรายการ รวมทั้งสร้างสรรค์รายการ จัดลำดับการออกอากาศแต่ละสัปดาห์ ตรวจสอบเนื้อหาการผลิต รายการ ให้เป็นไปตามกรอบกำหนดและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

- คุณวีรยุทธ์ บุญญานนท์ ตำแหน่ง ครีเอทีฟรายการครอบครัวเดียวกัน ผู้สร้างสรรค์ รายการ ให้มีความน่าสนใจ ตรงตามวัตถุประสงค์และนโยบายในการผลิตรายการ ปฏิบัติงานในขั้นตอนการผลิตรายการ ตั้งแต่การหาข้อมูล วางประเด็นเนื้อหา เขียนบทโทรทัศน์ กำกับและช่วยโปรดิวเซอร์กำกับรายการ ควบคุมการตัดต่อรายการให้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

- คุณสุทธาทิพย์ บริสุทธิ์สุขกมล ตำแหน่ง ครีเอทีฟรายการครอบครัวเดียวกัน ผู้สร้างสรรค์รายการ ให้มีความน่าสนใจ ตรงตามวัตถุประสงค์และนโยบายในการผลิตรายการ ปฏิบัติงานในขั้นตอนการผลิตรายการ ตั้งแต่การหาข้อมูล วางประเด็นเนื้อหา เขียนบทโทรทัศน์ กำกับและช่วยโปรดิวเซอร์กำกับรายการ ควบคุมการตัดต่อรายการให้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

- คุณสุดาวดี เพชรสม ตำแหน่ง ข้อมูล-ประสานงานรายการครอบครัวเดียวกัน ผู้จัดหาข้อมูลของแขกรับเชิญเพื่อให้ตรงตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของรายการ มีส่วนสำคัญสำหรับการสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่รายการเพื่อนำเสนอด้านเนื้อหาในขั้นต้น ประสานงานภายในและภายนอกองค์กร ดูแลค่าใช้จ่ายในการผลิตรายการ จัดทำเอกสารเบิกจ่ายงบประมาณ สรุปผลการทำงาน

- คุณปัญญพร พงษ์สุวรรณ ตำแหน่ง ข้อมูล-ประสานงานรายการครอบครัวเดียวกัน ผู้จัดหาข้อมูลของแขกรับเชิญเพื่อให้ตรงตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของรายการ มีส่วนสำคัญสำหรับการสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่รายการเพื่อนำเสนอด้านเนื้อหาในขั้นต้น ประสานงานภายในและภายนอกองค์กร ดูแลค่าใช้จ่ายในการผลิตรายการ จัดทำเอกสารเบิกจ่ายงบประมาณ สรุปผลการทำงาน

2. ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ หนังสือครบรอบประจำปี ข้อมูลบนเว็บไซต์ ข้อมูลจากระบบอินเทอร์เน็ตขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย เอกสารภายในองค์กร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยวางโครงสร้างคำถามไว้ล่วงหน้า เพื่อช่วยซักถามได้อย่างละเอียด และครอบคลุมประเด็นเนื้อหาที่ต้องการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง พร้อมทั้งจดบันทึกและบันทึกเสียงสัมภาษณ์ไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงและเป็นส่วนที่เป็นข้อคิดเห็นของผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ โดยมีการวางโครงสร้างคำถามในการวิจัยให้สอดคล้องวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการผลิตรายการครอบครัวเดียวกันของสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย

- มีนโยบายการผลิตรายการครอบครัวเดียวกันอย่างไร
- มีการวางแผนการบริหารการผลิตรายการครอบครัวเดียวกัน อย่างไร
- การดำเนินตามนโยบายและการดำเนินการตามแผนมีความราบรื่น หรือพบ

ปัญหาใดบ้างและมี วิธีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

- กระบวนการในการบริหารจัดการโครงสร้างขององค์กร
- มีสายบังคับบัญชาเป็นอย่างไร
- มีการแบ่งโครงสร้างในการผลิตรายการครอบครัวเดียวกันอย่างไรและส่งผล

ต่อการทำงานอย่างไร

- มีการทำงานแบ่งออกเป็นฝ่ายและแต่ละฝ่ายทำหน้าที่อย่างไร
- มีการสั่งการและควบคุมกำกับดูแลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการ

ดำเนินงานอย่างไร

- มีวิธีการคัดเลือกและเหตุผลในการกำหนดบุคลากรในการผลิตรายการอย่างไร
- พนักงานที่รับผิดชอบตรงนี้ต้องมีคุณสมบัติพิเศษอย่างไร
- ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และวิสัยทัศน์ผู้บังคับบัญชาหรือบุคลากร

ที่ปฏิบัติงาน มีผลต่อการผลิตรายการหรือไม่ อย่างไร

- บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการผลิตรายการได้สอดคล้องกับนโยบาย และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่อย่างไร

- มีการอบรมพนักงานในส่วนนี้หรือไม่ อย่างไร
- มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กร หรือปลูกฝังพนักงานอย่างไร
- ที่มาของแหล่งเงินทุนในการผลิตรายการ
- มีวิธีการบริหารจัดการและวางแผนด้านงบประมาณการผลิตรายการอย่างไร

บ้าง

- งบประมาณที่มีเพียงพอต่อการผลิตรายการหรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอมีวิธีการ แก้ไขปัญหาอย่างไร

- มีการสรุปรายการติดตามประเมินผลรายการหรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานการผลิตรายการ ครอบคลุมเดียวกันของสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย

ส่วนที่ 1 ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการบริหารการผลิตรายการ ครอบคลุมเดียวกัน

- การจัดการภายในองค์กรส่งผลการบริหารการผลิตรายการ ครอบคลุมเดียวกันหรือไม่อย่างไร

- เทคโนโลยีส่งผลต่อการบริหารการผลิตรายการ ครอบคลุมเดียวกันหรือไม่ อย่างไร

- ความสามารถทางด้านวิชาชีพ ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์การทำงานส่งผลการบริหารการผลิตรายการ ครอบคลุมเดียวกันหรือไม่อย่างไร

ส่วนที่ 2 ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการบริหารการผลิตรายการ ครอบคลุมเดียวกัน

- แหล่งข้อมูลมีผลต่อการบริหารการผลิตรายการ ครอบคลุมเดียวกันหรือไม่อย่างไร

- เหตุการณ์และวัฒนธรรมมีผลต่อการผลิตรายการหรือไม่อย่างไร

- สภาพสังคมมีผลต่อการผลิตรายการครอบคลุมเดียวกันหรือไม่ อย่างไร

- สถานการณ์การเมืองมีผลต่อการผลิตรายการครอบคลุมเดียวกันหรือไม่ อย่างไร

อย่างไร

- สภาพทางเศรษฐกิจในปัจจุบันมีผลต่อการผลิตรายการหรือไม่อย่างไร

- ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีมีผลต่อการผลิตรายการหรือไม่อย่างไร

- กฎหมายควบคุมที่เกี่ยวข้องมีผลต่อการผลิตรายการหรือไม่อย่างไร

- การกำกับดูแลของภาครัฐมีผลต่อการผลิตรายการหรือไม่อย่างไร

- ความสนใจและความต้องการของผู้รับสารมีผลต่อการผลิตรายการหรือไม่
อย่างไร
- การนำเสนอรายการได้รับการตอบรับหรือความนิยมที่ดีจากผู้ชมหรือไม่
อย่างไร
- รายการอื่นในช่วงเวลาเดียวกันมีต่อส่วนแบ่งในการรับชมรายการของผู้ชม
มากหรือไม่ อย่างไร
- รายการอื่นประเภท ส่งเสริมสถาบันครอบครัว มีผลต่อส่วนแบ่งในการ
รับชมของผู้ชมมาก หรือไม่อย่างไร
- มีปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการครอบครัวเดียวกันหรือไม่
อย่างไร

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตรายการครอบครัวเดียวกัน ของ
สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย

- มีวิธีการดำเนินการถ่ายทำ รูปแบบ และวิธีการนำเสนอรายการอย่างไร
- มีกระบวนการผลิตรายการครอบครัวเดียวกัน อย่างไร เพื่อให้เกิดความ
น่าสนใจและได้รับความนิยมจากสาธารณชน
- มีขั้นตอนในการทำงานผลิตรายการครอบครัวเดียวกันอย่างไร
- มีการติดต่อประสานงานภายในองค์กรและภายนอกองค์กรอย่างไร พบปัญหา
หรือไม่ อย่างไรอย่างไร แก้ไขปัญหาอย่างไร
- การจัดเตรียมข้อมูล เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำไปใช้ในการผลิต
รายการพบปัญหาหรือไม่อย่างไร ถ้าพบมีวิธีการแก้ไขอย่างไร
- พบปัญหาในการถ่ายทำรายการหรือไม่และมีวิธีการแก้ไขอย่างไร
- มีวิธีการดำเนินงานในขั้นตอนหลังการผลิตรายการอย่างไรบ้าง
- พบปัญหาในขั้นตอนการหลังการผลิตหรือไม่ ถ้าพบมีการแก้ไขอย่างไร
- มีอุปสรรค ปัญหาอะไรที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้กระบวนการผลิตรายการ
ครอบครัวเดียวกัน ประสบความสำเร็จ
- กระบวนการผลิตรายการ ครอบครัวเดียวกัน ควรมีการพัฒนาในด้านใดบ้าง
หรือไม่ อย่างไร
- มีอุปสรรค ปัญหาอะไรที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้กระบวนการผลิตรายการ
ครอบครัว เดียวกัน ประสบความสำเร็จ

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) และความถูกต้องแม่นยำ (Validity) เป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้ผลการวิจัยเป็นที่ยอมรับว่าเป็นความรู้ที่เป็นความจริง โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลประเภทบุคคลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการตรวจสอบโดยการถามคำถามประเด็นเดียวกันกับกลุ่มเป้าหมายหลาย ๆ คนในองค์กร เพื่อตรวจสอบดูว่าข้อมูลที่ทำให้มีความน่าเชื่อถือสอดคล้องตรงกันหรือไม่
2. ข้อมูลประเภทเอกสาร ใช้การศึกษาและพิจารณาจากเอกสารหลาย ๆ ประเภท โดยพิจารณาจากแหล่งที่มาของข้อมูล ชื่อผู้เขียน ระบุตัวตนและเชื่อถือได้หรือ วันและเวลาที่เขียนของผู้เขียน เพื่อเปรียบเทียบหาความน่าเชื่อถือและความถูกต้องสอดคล้องกันของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เอกสาร และจากการสัมภาษณ์มาจัดหมวดหมู่และประมวลเข้าด้วยกัน โดยใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ เพื่อให้เห็นถึง แนวทางการบริหารการผลิตรายการ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการผลิตรายการ รวมถึงกระบวนการผลิตรายการครบครันเดียวกันของสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย